

Εὐρώτα εἶτε γραφομένη, εἶτε κεντημένη ἐντὸς θήκης τοσούτον πλεονάζει, ὥστε πολλάκις εὐρωτιᾶ.

Πρὶν ἐπιληφθῶμεν τῆς ἐξετάσεως ἐτέρων ἐπίσης ἐξόχων ποιητικῶν προϊόντων, ἐπίτρεψόν μοι, ἐρίτιμε φίλε, νὰ παρενθέσω ἐνταῦθα βραχύ, βραχύτατον φιλοσοφικὸν δοκίμιον, δημοσιευθὲν ἐν τῇ ἀξιολόγῳ ἐφημερίδι τῆς Καρδίτσης *Μάστιγι*. Ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Ν. Ρ. ἐν εἴδει διατριβῆς, ἐν ἣ προσδοκᾷ τις ν' ἀναγνώσῃ ἑπαινὸν τινα ὑπὲρ τοῦ ἐνωμοτάρχου ἢ ψόγον κατὰ τοῦ γραμματέως τοῦ εἰρηνοδικείου, ὁ ἀγνωστος καὶ μετριόφρων φιλόσοφος ἐξετάζει δι' ὀλίγων, ἀλλὰ λίαν τυλμηρῶν ἐν τῶν ἀλύτων ζητημάτων τῆς ὑψηλῆς φιλοσοφίας. Ποία εἶνε ἡ ἔδρα τῆς ψυχῆς; ἰδοὺ τὸ φοβερὸν ζήτημα. Ὁ κ. Ν. Ρ., ὅστις πιθανὸν νὰ εἶνε Νέος Ρηγόπουλος ἐμβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν οὐσίαν ὡς ἐξῆς:

Ποία ἡ ἔδρα τῆς ψυχῆς; εἶνε ζήτημα τὸ ὁποῖον ἀπασχολᾷ ἐπὶ μακρὸν τὰ ἐπιφανέστερα καὶ ποταπότερα πνεύματα καὶ ἔδωκε γέννησιν εἰς πληθὺν φαντασιοπληθειῶν καὶ ἀλλοῦ ἀλλεῖ οὐδὲς ὅμως ἐπέσθη εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἀλλοῦ καὶ τὰ πράγματα ἔμειναν οὕτως. Οἱ ψυχολογοὶ ἐπὶ μακρὸν ἠκολούθησαν τὴν κλήν ταύτην, ἀλλ' ἰδόντες ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ἀδύνατον τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν ἀπεσύρθησαν.

'Ἄλλ' ἰδοὺ πῶς τὸ ἐπιφανὲς καὶ ποταπὸν πνεῦμα τοῦ κ. Ν. Ρ. ὅστις ἐνδέχεται νὰ εἶνε Νεοκλῆς Ροβεσπιέρος λύει ἀπλούστατα τὸ ζήτημα.

Οἱ μὲν ἰσχυρίζοντες ὅτι ἡ ψυχὴ κατοικεῖ εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ἀλλὰ διατὶ ἔλεγον ἄλλοι, ἡ χαρὰ, ἡ λύπη, ἡ ἐκπληξίς, οἷτινες εἰσὶν ἀπελήσεις τῆς ψυχῆς, ποιοῦσι τὴν πρώτην εἰσβολήν, εἰς τὴν καρδίαν; Διατὶ ἐνῶ τὸ πνεῦμα σκέπτεται ἐν τι ἀκατάληπτον παραθεῖ αὐτὴ εἰς τὴν οὕτως ἢ ἄλλως ἐπεξηγήσιν τῶν πραγμάτων; Πόθεν ἔχει τὴν πηγὴν τοῦ; Δὲν φαίνεται ἐπὶ τῆς καρδίας; Ἀλλὰ πῶς αἱ ἐντυπώσεις διαδίδονται; ἔλεγον ἄλλοι: εἴαν αὐταὶ δὲν εἶναι ἡ παραβολικὴ συναίσθησις, ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς, αὕτη ἡ ψυχὴ τί εἶνε τότε; ἔλεγον ἄλλοι: εἴαν αὐταὶ δὲν εἶναι ἡ παραβολικὴ συναίσθησις, ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς, αὕτη ἡ ψυχὴ τί εἶνε τότε; ἡ καρδία θέχεται τὰς ἀντηχίσεις διότι εἶνε ἔδρα τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, ὅπερ ἀκολουθεῖ ἀναλόγως φάσεις ἐπὶ τῆς καρδίας τῶν ἀντιλαμβανομένων αἰσθημάτων, δὲν γίνονται ταῦτα διὰ τοῦ πνεύματος.

Τὸ κατ' ἐμέ, χωρὶς νὰ πάθω ἐκπληξίν ἦτις εἶνε ἀπειλησις τῆς ψυχῆς, παραδέχομαι ἀδιστακτικῶς τὴν γνώμην τοῦ κ. Ν. Ρ. ὅστις βεβαίως εἶνε Νοημοσύνης Ρύαξ καὶ πιστεύω ὅτι ἡ καρδία δέχεται τὰς ἀντηχίσεις καὶ ὅτι τὸ αἷμα ἀκολουθεῖ ἀναλόγως φάσεις ἐπὶ τῆς καρδίας τῶν ἀντιλαμβανομένων αἰσθημάτων, τοσοῦτο μᾶλλον ὅσον οὐδέποτε θὰ ὑποβλήθῃ εἰς ἐξετάσεις ἐνώπιον τοῦ κ. Παύλου Ἰωάννου.

'Ἄλλ' ἐκ τοῦ δυσθεάτου ὕψους τῆς φιλοσοφίας κατέλθωμεν, μουσατραφέστατε κόμη, καὶ αὐθις εἰς τὰ ὄμαλά καὶ χλοερὰ πεδία τῆς ποιήσεως, ἂν θέλῃς μάλιστα εἰς τὰ παιδία τῆς ποιήσεως, διότι βεβαίως δὲν ὑπερέβη ἀκομῆ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ὁ συντάσσων καὶ ἐκδίδων ἐν Πάτραις τὴν *Ἀρθοδέμη*ν ἰδιορρυθμὸν περιοδικόν, ἔχον τὴν ἰδιοτραπίαν νὰ ἐκδίδεται «τεσσαρακοντάκις τοῦ ἔτους καὶ εἰς δεσμιδας καὶ παραφυάδας καὶ τοῦ ὁποῖου ἐκάστη δεσμις «ἔσεται ὁμώνυμος ἐνὶ τινὶ ἀνθεῖ.» Νομίζω ὅτι ἀκούω ἀπὸ τοῦδε ὅταν τὸ περιοδικόν αὐτὸ διαδοθῇ καὶ γείνη περιζήτητον καὶ πωλεῖται πανταχοῦ, ὡς εὐχομαι, τὸν ἐξῆς διάλογον:

Εἰσέρχεται εἰς κύριος εἰς ἓν παντοπωλεῖον καὶ λέγει:

— Δόσε μου μίαν δεσμιδα.

— Ἀμέσως.

Καὶ τῷ ἐγγχειρίζουν μίαν δεσμιδα . . . παιγνιοχάρτων.

— Μὴ τὰ κυττάζετε εἶνε σφραγισμένα ἐμεῖς δὲν πωλοῦμεν πράγματα τοῦ λαθρεμπορίου.

— Ἄλλ' ἐγὼ δὲν σὰς ἐζήτησα παιγνιοχάρτα! λέγει ἐκπληκτος ὁ ἀγοραστής: δὲν ἔχετε καμμίαν δεσμιδα ἰῶν, καρυοφύλων, ἰδυόσμου; . . .

— "Οχι δυστυχῶς ἀντικρὺ νὰ πάτε. . . εἰς τοῦ μανάβη. Εἰς τὴν πρώτην δεσμιδα, τὴν ὀνομαζομένην *Ἰα* πλεονάζει ἡ ποίησις: ἰδοὺ μικρὸν δείγμα:

Σὺν τοῦ Μαῖου τ' ἀηδόνι

'Σὲ μωρουδάτον κρῖνο

'Ανέθηκα γελῶντας

Καὶ τραγουδῶντας, πῖνω!

'Ἐννοεῖς, ὦ θεσπέσιε κόμη, τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς ἰσορροπίας, ἐννοεῖς πῶς εἶνε δυνατόν τις ν' ἀνέλθῃ γελῶν εἰς μωρουδάτον κρῖνον σὺν ἀηδόνι καὶ ἐκεῖ πάλιν ὡσὺν ἀηδόνι γελῶν νὰ πίνῃ; Μὰ αὐτὸ εἶνε ἀναστάτωσις τῶν νόμων τῆς φύσεως: εἶνε ἀνάστα ὁ θεὸς κρῖνων τὴν γῆν!

'Ἡ ἐπαναστατικὴ αὕτη τάσις ἐξακολουθεῖ καὶ εἰς ὅλους τοὺς παρεπομένους στίχους: ὡς πρὸς τὴν βοτανικὴν ὁ ποιητὴς εἶνε ἀμειλικτος. Εἰς τὴν ἐρωμένην του λέγει ἂν ἐνθυμεῖται «τὰ κόκκινα κρῖνα» τοὺς κατὰ τὰ σύνορα πεσόντας σκεπάζει εὐγενῶς μὲ «τῆς μηλιάς τὰ κλωνάρια, τὰ μῆλα» διαβεβαιοῖ δὲ μετὰ θάρρους ὅτι «τὸ ροδῶν ἀνθος ἐν μέσῳ τριβόλων ἀνθεῖ κι' ὀζει ὄλον.» Ἄλλὰ πρέπει νὰ εἴμεθα ἐπιεικεῖς: ὁ ποιητὴς πάσχει νόσον παράδοξον, μὴ ἀναγραφομένην εἰς κανὲν ἐγγχειρίδιον νοσολογίας, πάσχει. . . ἀποσύνθεσιν τῆς καρδίας, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐξῆς στίχων:

Εὐδόκησον τέλος, μετ' ἀπειρον θλίψιν

Καὶ ἔασε σῆψιν

Καρδίας δεινὴν.

Εἰς τοιαύτην περίστασιν, εἴαν εἶνε κόρη φαρμακοποιῦ ἢ πρὸς ἦν ἡ ἐπίκλησις, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ θεραπείαν, παρέχουσα προθύμως ἀρκετὴν ποσότητα φανικοῦ ὀξέος καὶ ἄλλων ἀντισηπτικῶν οὐσιῶν.

'Ἀλλὰ τὸ πάντων χαριέστατον εἶνε ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς Μοίρας. Ἡ ὑπὸ παντοῖα ὀνόματα μυστηριώδης αὕτη δύναμις, τῆς ὁποίας τέως ἦτο ὄλως ἀγνωστος ἡ ἐξωτερικὴ κατασκευὴ, καθίσταται γνωστόν, χάρις εἰς τὸν ποιητὴν, ὅτι ἔχει πολλὰ τὰ κοινὰ μετὰ τῶν ἡμιόνων, οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰ κάτω ἄκρα: ἰδοὺ

. . . Τὴν Μοῖραν τὴν ἔπλασ' ὁ Πλάστης

σκληρὰν τὰς ὀπλάς τῆς

ἐξετεῖν' ὀργίλως.

Μετὰ τοῦτο οὐδῶλος θὰ ἐκπλαγῶ ἂν ἴδω ἡμέραν τινὰ ἀνωθὲν τινος τῶν παρὰ τὴν ἀγορὰν γνωστῶν ἐργαστηρίων ἐπιγραφὴν ἔχουσαν ὡς ἐξῆς: *Πεταλωτήριον τῆς Μοίρας . . . τῆς Χωροφολακῆς.*

'Ἄλλ' ἡ προῦσα ἐπιστολὴ ἔλαβε μῆκος ἀπροσδόκητον καὶ ὑπερβαίνον τὰ ὅρια τοῦ *Ἀστεος* κόπτω λοιπὸν αὐτὴν ἀποτόμως καὶ ἀναβάλλω διὰ τὴν ἐπομένην τὰ περὶ τῆς πεζῆς ὕλης τῆς *Ἀρθοδέμης* καὶ τὰ περὶ τῶν ἔργων τῆς ἐξόχου διανοίας τοῦ κλεινοῦ Μυριανθούση.

Χαῖρε, ἐξαισίε κόμη! Vale ot me ama.

'Ο σὸς

Τσοπανάκος

Εἰς τὸ
ALBUM

THE ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ Μ. Β.

Καλότυχος ὁ βασιλεὺς ποῦ δίχως, δίχως ἔννοια
ἐπῆρε γὰρ κληρονομὰ κι' ὀρίζει χίλιους τόπους
κ' ἔχει παλάτσα ἀτέλειωτα, παλάτσα μαρμαρένια
κ' ἔχει χρυσὸ τὸ θρόνο του καὶ σκλάβους τοὺς ἀνθρώπους
ἀλλ' ὅμως περὶ καλότυχος δὲν εἶν' ἐκεῖνος τάχα
ποῦτε μονάρχος βασιλεὺς σὲ μὰ καρδῶν μονάχα;

Guerrier